

Ehdotus varhaiskasvatuksen tiekartaksi - alennuksia maksuihin ja tukiin

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja ministeri Sanni Grahn-Laasosen tilaama asiantuntijaraportti tekee suosituksia varhaiskasvatuksen tiekartaksi Suomessa. Raportin suositusten mukaan varhaiskasvatukseen osallistumisastetta voitaisiin nostaa alentamalla varhaiskasvatusmaksuja ja lasten kotihoidon tukea sekä lyhentämällä lastenhoitopaata yhdellä vuodella. Sen lisäksi raportissa suositellaan lisättäväksi pedagogisen varhaiskasvatuksen kandidaatintutkinnon suorittaneiden osuutta henkilökunnassa. Se vahvistaisi ammatillista osaamista varhaiskasvatuksessa.

www.labour.fi

Raportissa todetaan, että osallistumisella varhaiskasvatukseen voi olla vaihtelevia vaikutuksia lapsiin sen mukaan, mistä taustaryhmästä he tulevat. Eniten varhaiskasvatukseen osallistumisesta hyötyvät köyhemmistä ja vähemmän koulutetusta perhetaustasta tulevat lapset. Suomessa varhaiskasvatukseen osallistuminen on alemmalla tasolla kuin keskimäärin muissa maissa ja erityisesti muissa Pohjoismaissa. Keskimääräisen kuvan lisäksi juuri niissä ryhmissä, joissa varhaiskasvatuksesta olisi eniten hyötyä, osallistutaan varhaiskasvatukseen suhteellisesti vähiten. Osaselitys tähän voi olla sekä varhaiskasvatukseen että työhön osallistumisen heikot kannustimet.

Raportin esityksessä varhaiskasvatusmaksuja alennettaisiin tavalla, joka poistaisi kannustinloukkuja niin paljon kuin varhaiskasvatusmaksuja alentamalla pystytään. Siten alimpien maksujen tulo rajaa nostettaisiin ja maksujen kasvamista tulojen mukaan lievennettäisiin. Sen sijaan kaikkein suurimpia maksuja voitaisiin korottaa maksukertymien pienentymisen hillitsemiseksi.

Esitys kotihoidontuen rajaamisesta alle kaksivuotiaisiin parantaisi niin ikään kannustimia osallistua varhaiskasvatukseen, sillä kotihoidontuki kannustaa voimakkaasti kotona pysymiseen. Kaikkein pienituloisimpien käytettävissä olevien tulojen aleneminen toimenpiteiden myötä pitäisi kompensoida vähemmän kannustinongelmia aiheuttavilla tuilla, kuten lapsilisillä. Kotihoidontuen rajaaminen nostaisi osallistumisastetta suhteellisen hyvin ilman, että se aiheuttaisi vajetta julkisen sektorin rahoitukseen, kuten laadukkaan varhaiskasvatuksen järjestämiseen.

Palkansaajien tutkimuslaitoksen tutkimusjohtaja Tuomas Kosonen oli yksi kolmesta raportin tehneestä selvityshenkilöstä. Muut olivat professori Kirsti Karila Tampereen yliopistosta ja varhaiskasvatusjohtaja Satu Järvenkallas Helsingin kaupungilta. OKM asetti työryhmän helmikuun alussa, ja sen tehtäväksi asetettiin

selvittää toimia, jotka nostaisivat osallistumisastetta varhaiskasvatukseen ja vahvistaisivat ammatillista osaamista varhaiskasvatuksessa. ■

LISÄTIETOJA

Tutkimusjohtaja Tuomas Kosonen
09 2535 7333
tuomas.kosonen@labour.fi

Professori Kirsti Karila
050 396 9675

Varhaiskasvatusjohtaja Satu Järvenkallas
050 566 4391

Ministerin erityisavustaja Heikki Kuutti Uusitalo
050 302 8246

JULKAISU

Kirsti Karila, Tuomas Kosonen ja Satu Järvenkallas:

Varhaiskasvatuksen kehittämisen tiekartta vuosille 2017-2030. Suuntaviivat varhaiskasvatukseen osallistumisasteen nostamiseen sekä päiväkotien henkilöstön osaamisen, henkilöstörakenteen ja koulutuksen kehittämiseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2017:30.